

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

KASIM 2018

BUSİAD
Hazırlayan: Doç.Dr.Metin ÖZDEMİR
05.12.2018

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

KASIM 2018

05.12.2018

Hazırlayan: Doç.Dr.Metin ÖZDEMİR

(Sayı: 011/18)

ENFLASYON

Ekim 2018 itibariyle tüketici fiyatlarının, %2,67 olarak gerçekleştiği ve %24,52 olan yıllık enflasyonun %25,24 düzeyine yükseldiği görülmüştü. Kasım 2018'de ise tüketici fiyatlarının %1,44 düzeyinde düştüğü ve yıllık enflasyon oranının %21,62 düzeyine azaldığı gözlenmiştir.

ENFLASYON AÇIKLAMASI ve AYLIK MAKROEKONOMİK DEĞERLENDİRME

• • •

PARA POLİTİKASI VE FAİZ

TCMB, Eylül ayında yapılan Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında Ağustos ayı içinde TL'de yaşanan yüksek değer kaybına yönelik olarak TL ve döviz likiditesi yönetimine ilişkin aldığı önlemler yanında bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını 625 baz puan artışla yüzde 17,75 düzeyinden yüzde 24 düzeyine yükseltmişti. Ekim ayı PPK toplantısında ise bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının yüzde 24 düzeyinde sabit tutulmasına karar verilmiştir.

Küresel para politikalarında sıkılaşma eğilimi sürmesine rağmen; küresel büyüme görünümünde beklenenden daha hızlı bir yavaşlamanın gerçekleşebileceğine yönelik sinyaller, FED'in 2019 için faiz artırımı hızında yavaşlama olasılığının belirmesi, petrol fiyatlarının olumlu seyri ve Çin ve ABD arasındaki küresel ticarete yönelik gözlenen yumuşama eğilimlerinin küresel piyasaları olumlu etkilediği gözlenmektedir. Küresel piyasalarda

gözlenen olumlu seyir, TL'de belirgin bir değerlenme sürecinin yaşanmasını da beraberinde getirmiştir. Bununla birlikte, fiyatlama davranışlarındaki bozulma ve enflasyon bekleyişlerindeki yüksek seyrin sürmesi, TCMB'nin sıkı para politikası davranışını koruyacağına işaret etmektedir.

Yıllık enflasyon oranı Kasım ayı itibariyle değerlendirildiğinde, aylık düzeyde ulaştırma, ev eşyası, eğlence ve kültür, gıda ve alkolsüz içecekler gruplarında görülen düşüşler etkili olurken ana harcama grupları itibariyle giyim ve ayakkabı, sağlık ve konut grubu artış göstermiştir. Yıllık olarak ev eşyası, çeşitli mal ve hizmetler, gıda ve alkolsüz içecekler ve eğlence ve kültür grubu enflasyonu olumsuz etkilemeye devam etmiştir.

Facebook: busiad.bursa Twitter: Busiad Instagram: busiad1978 LinkedIn: busiad-bursa

Adres: Kültürpark içi, Arkeoloji Müzesi yanı Tel: (0224) 233 50 30 Fax: (0224) 235 23 50 www.busiad.org.tr busiad@busiad.org.tr

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bülteinde yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

KASIM 2018

05.12.2018

Hazırlayan: Doç.Dr.Metin ÖZDEMİR

(Sayı: 011/18)

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ, KAPASİTE KULLANIMI

ve REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ

Ağustos 2018'de %1,1 azalış gösteren sanayi üretimi, Eylül 2018'de %2,7 düzeyinde azalış sergilemiştir. Kasım 2018 itibariyle, imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 1,3 puan azalarak %73,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. Kasım 2018 itibariyle Reel Kesim Güven Endeksi, bir önceki aya göre %5,7 düzeyinde artarak 96,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

TÜİK tarafından açıklanan Ekonomik Güven Endeksi Kasım ayında bir önceki aya göre %9,1 oranında artarak 67,5 değerinden 73,7 değerine yükseldi. Ekonomik güven endeksindeki artış, hizmet sektörü, inşaat sektörü, perakende ticaret sektörü ve reel kesim güven endekslerindeki artışlardan kaynaklandı.

TCMB tarafından yayımlanan Kasım ayı Beklenti Anketi sonuçlarına göre; Türkiye ekonomisinin 2018 yılı büyüme beklentisi bir önceki anket dönemine göre 0,1 puan azalarak %3,1 olmuştur. Öncü göstergelerin mevcut görünümü ve cari dengede gözlenen hızlı iyileşme, yılın üçüncü çeyreğinde ekonominin ciddi ivme kaybettiğine işaret etmektedir. İhracattaki artış seyrinin sürmesi yanında çeşitli sektörlere yönelik vergi indirimlerinin son çeyrek büyümesine katkı vermesi söz konusu olsa da ekonominin durgunluğa girerek geçen yıla nazaran belirgin bir performans kaybı yaşayacağı anlaşılmaktadır.

İŞSİZLİK

Eylül 2018 itibariyle Türkiye genelinde işsizlik oranı %11,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde tarım dışı işsizlik oranı %13,2 olarak tahmin edilmiştir. 15-24 yaş grubunu içeren işsizlik oranı %20,8 düzeyindedir. İstihdam oranı %48,3 olurken işgücüne katılım oranı %54,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bu dönemde istihdam edilenlerin %19,4'ü tarım, %19,5'i sanayi, %7,1'i inşaat, %54'ü ise hizmetler sektöründe çalışmaktadır. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında istihdam edilenler içinde tarım sektörünün payı 1,3 puan, inşaat sektörünün payı 0,8 puan azalırken, hizmet sektörünün payı 1,4 puan, sanayi sektörünün payı 0,6 puan artış göstermiştir.

Facebook: [busiad.bursa](https://www.facebook.com/busiad.bursa) Twitter: [Busiad](https://twitter.com/Busiad) Instagram: [busiad1978](https://www.instagram.com/busiad1978) LinkedIn: [busiad-bursa](https://www.linkedin.com/company/busiad-bursa)

Adres: Kültürpark içi, Arkeoloji Müzesi yanı Tel: (0224) 233 50 30 Fax: (0224) 235 23 50 www.busiad.org.tr busiad@busiad.org.tr

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bülteinde yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

KASIM 2018

05.12.2018

Hazırlayan: Doç.Dr.Metin ÖZDEMİR

(Sayı: 011/18)

DIŞ TİCARET ve CARI DENGE

Ekim 2018 itibariyle, yıllık bazda ihracat %13 artarak 15,7 milyar dolar, ithalat ise %23,8 azalarak 16,1 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Böylelikle dış ticaret açığı %93,8 azalarak 456 milyon dolar olmuştur. İhracatın ithalatı karşılama oranı %97,2 olarak gerçekleşmiştir.

Cari işlemler, bir önceki yılın Eylül ayında 4,441 milyon dolar açık verirken bu yılın aynı ayında 1,830 milyon dolar fazla vermiştir. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler açığı 46,1 milyar dolar ile 2018 yılının en düşük düzeyine gerilemiştir. Eylül ayı ile birlikte cari dengedeki toparlanma dördüncü ayna girerken, TL'deki değer kaybına bağlı olarak dış ticaret açığındaki hızlı daralma ve turizm gelirlerindeki iyileşmenin cari açığı olumlu etkilediği görülmüştür.

Dış ticaret açısından mevcut veriler, sıkı para politikasının iç talebi baskılaması ve iktisadi faaliyette gözlenen daralmanın dış ticaret dengesini olumlu etkilemeyi sürdüreceği anlaşılmaktadır. Büyüme desteklemeye yönelik olarak yapılan ÖTV ve KDV indirimlerinin ithalat üzerinde sınırlı da olsa yukarı yönlü etkide bulunmasına karşılık enerji fiyatlarındaki seyrin cari dengeyi olumlu etkilemesi beklenmektedir. AB'ye olan ihracat ise dış ticaret dengesine katkı vermeye devam etmektedir.

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

KASIM 2018

05.12.2018

Hazırlayan: Doç.Dr.Metin ÖZDEMİR

(Sayı: 011/18)

Bursa ve Türkiye ekonomisine büyük katma değer sağlayan üyeleri ile sivil ekonomik toplumda güç birliğinin ifadesi olan Bursa Sanayicileri ve İşadamları Derneği'nin (BUSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi TÜRKAY, Kasım Ayı enflasyon verileri ile makroekonomik gelişmeleri değerlendirdi. Konuyla ilgili basın bülteni aşağıdadır.

BUSİAD'ın Kasım Ayı Enflasyon Değerlendirmesi

Düşen enflasyon içimizi ısıttı.

BUSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi Türkay, Kasım ayında enflasyonda yaşanan düşüşün tüm vatandaşların olduğu gibi, sanayici ve iş insanlarının da bu soğuk havalarda içini ısıttığını söyledi.

BUSİAD Başkanı Türkay, "Yaz aylarındaki döviz yükselişinin ardından alınan önlemler ve faiz artışlarının enflasyon üzerinde olumlu etkisinin nihayet görüldüğünü, bunun da işlerin rayına girme ihtimalini ortaya koyduğunu söyledi.

Türkay, alınan önlemlerden taviz verilmemesi gerektiğini de belirterek, şunları söyledi: "Enflasyon geçen ay, aylık yüzde 6.30, yıllık da 25.24 artışla zirveyi görmemize neden olmuştu. Dövizdeki düşüş ve buna bağlı olarak akaryakıttaki gerileme ve alınan diğer önlemler enflasyonun kasım ayında, aylık bazda eksi yüzde 1.44, yıllık da 21.62'ye gerilemesine neden oldu. Bu gerileme bizim için de bir umut oldu.

"Ülkeyi yönetenlerin ekonomi için daha öngörülür bir ortam yarattıkları müddetçe, iş dünyasının üzerine düşen üretime, dört elle sarılmaya hazır olduğunu da kaydeden Türkay, "Beklentimiz çarkların dönmesini sağlayacak önlemlerin, iş dünyasının beklentileri doğrultusunda alınmaya devam edilmesidir. Son rakamlar, KDV-ÖTV kararları ve akaryakıttaki düşüşle enflasyonun ne kadar aşağı çekilebildiğini göstermiştir. Böyle devam edilirse hem enflasyon aşağı inmeye devam edecek, hem canlanan iç piyasa ile üretim de sürecektir" dedi.